1871. III. évfolyam. 88. szám. Szerda, május 3.

Előfizetési árak:
Helyben es postan küldve.
Egy évre 10 frt — kr. | ½ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ | Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz. Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe bermentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyebütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

A törvénykezés ügye hazánkban!

⊙) Mióta alkotmányos kormányunk megalakult, sóvárogva várja a nemzet, hogy, a többi baj közt, mit orvosolni kell, az igazságszolgáltatás ügye is javulásnak indul.

Történtek is apró foltozgatások; mint például a felső birák számának szaporitása; uj perrendtartás alkotása, a mely, közbevetőleg mondva, sokkal roszabb a réginél, annyira, hogy alig lépett életbe, már kitünt véghetetlen gyarlósága; s ennek következtében uj perrendtartás készitése iránt meg is indittattak a munkálatok.

Az igazságszolgáltatás terén folyvást lebegett valami a közönség előtt, miről azt hitte, hogy áldást hozó fölleg, pedig kiválóglott, hogy az csak füst és pára, miből egyéb nem készül, mint vésztrejtő fergeteg.

Roppant robajjal hozattak mozgásba a készülékek az igazságügyministeri hivatalszobákban; ugy, hogy azt hitte volna az ember, hogy ott valami nagyszerü, dicső munka készül; pedig később kitünt, hogy a nagy hegy mindig csak nevetségig kis egeret szült.

Ennek főoka korántsem szomoru politikai viszonyainkban rejlik.

Hanem abban, hogy az igazságszolgáltatás rendezésére nincs szervező tehetség az igazságügyministeriumban.

Hogy slendrián igazságszolgáltatásunk ügyén segitve legyen, arra nézve megkivántatott volna, hogy oly igazságügyministerünk legyen, ki átható tekintetével, mint a jó orvos, fölismerje a bajt, s segitni is tudjon rajta.

Ehelyett örökös kisérletek, tétovázások, ingadozások hosszu sorát látjuk 4 éven keresztül.

Annyira, hogy most is, mint a 48 ik év előtti időkben, ezerekre mennek az elintézetlen tárgyak, s a perek évszámra elhuzódnak, halasztódnak.

Ahelyett, hogy a rendszerben léptettetett volna életbe javitás, örökösen az apró alakiságok — formalitások körül forgott a munka, és pedig ott is szerencsétlenül, siker nélkül.

Nem tudtak ott fent, az igaságügyministeriumban, megbarátkozni azon gondolattal, hogy a rosz rendszer a legjobb birói tehetségek buzgalmát és szorgalmát is semmivé teszi.

Minden áron a birák változtatását tüzték ki czélul; holott a rendszert kelle vala jobbra atváltoztatni.

A summás szóbeli peres eljárást, a helyett, hogy javitották volna, elrontották, félig irásossá változtatták; a birtokon kivüli föllebbezést elvetették; ez által a föllebbezésekre ingert adtak, azokat megszaporitották, s a hitelezők érdekeit figyelmen kivül hagyták; a hátralékok számát a lehető legmagasabbra emelték.

Pedig, ha jót, hasznost akartak volna létrehozni, a világos adósságok feletti perlekedést könnyüvé, röviddé kelle vala tenni; s a hitelezők jogait és ez által a hitelt meg kellett volna óvni; ami maga után vonta volna azt, hogy a hátralékok száma soha sem emelkedett volna oly magasra; s ennek következése ismét az lendett, hogy a birák számát nem kell vala oly roppant mérvben szaporitani.

Ezen apró, s egy tollvonással megoldható, de azért roppant fontosságu javitásokon kivül, bizony 4 év alatt az elvek magaslatára is fel lehetett volna jutni.

Többi közt az atalános szóbeliséget be lehetett volna hozni; ami egyedül felelhet meg a gyors és olcsó igaságszolgál latás kellékeinek.

Egyebek közt, ki lehetett volna vinni, hogy a jogegyenlőség elvének hódolva, ne legyenek kivételes biróságok; hogy ugyanazon polgár, különböző ügybajai miatt ne hurczoltassék különböző biróságok elé!

De e helyett, a kivételes biróságok részint meghagyattak, részint ujakkal szaporittattak.

Igy látjuk, hogy mig a reformatusok és izraeliták házassági ügyeiben világi birák itélnek, — a hon többi lakosa ily nemü pereit egyházi biróságok végzik

Továbbá, nem is emlitve, hogy mig a honvédségre a polgári biróságok hatásköre kiterjesztetett, addig a cs. k. katonaság adóssági perei katonai törvényszékek által intéztetnek, — pénzügyi s adóügyekben nem a rendes polgári, hanem a kivételes pénzügyi törvényszékek itélnek. Az első folyamodási törvényszékek felállitására vonatkozó törvényjavaslat, roppant nagy vajudások után, legközelebb már országgyülés elé kerül; s igen valószinü, hogy a 25-ös bizottság javaslata törvényuyé emeltetik

S e javaslatban is ott szerepelnek a kivételes biróságok.

Felállittatik a javaslatba szerint száztizenöt törvényszék; s ezek közöl esküdtbirósági teendőkkel csak tizenegy ruháztatik fel.

A többire mintegy kimondatik e tekintetben a képtelenség vádja, mivel a tizenegy kivételes törvényszék mellett, mint pariák, alsó rangra lesznek kárhoztatva.

És a 115 törvényszékből 104 törvényszék kerületén belül lakó polgárokra is raolvastatik a képtelenség vádja, miszerint esküdtszéki képességgel nem birnak; s a 11 törvényszék területén lakó polgárok mintegy osztálykülönbség szerint, fölibök lesznek állitva képzettségi fok és értelem tekintetében.

Még emellett a törvényjavaslatban kilátás tétetik arra, hogy két év mulva uj birálat és uj szervezet alá vettetnek a biróságok.

Tehát a nagy robajjal meginditott ezen rendezés csak ideiglenes!

Ez örökös hullámzás, e rendszeretlen szervezés aztán hogy iszonyu káros hatással van hazai életviszonyainkra, azt fölösleges volna mutogatni!

Egy teremtő lélek kellene, mely e gyászos helyzetből kiragadja az országot! . . .

A betü megöl; a szellem megelevenit!

— **Megnyugtató felelet.** Nyáry Pál nyáregyházi birtokára vonatkozólag egy régi adoma merült fel ujolag. A király ugyanis valamikor az ötvenes években meglátogatta e jószágot, s több órai ott tartózkodás után kocsira ült a félórányira levő helyiségbe távozandó. A magyar kocsis eszveszett sebességgel hajtá a lovakat, ugy hogy minden léptennyomon attól lehetettt tartani, hogy a könnyü kocsi felborul, s darabokra törik. A király felemelkedett, s megveregetvén a kocsis vállát, meginté, hogy vigyázzon. Ez féloldalt végig nézett a fejedelmen, s kicsinyléssel foghegyről mondá: „Soh'se féljen nagy jó uram, vittem én már Kossuth ő felségét is.“ Ezen egész adomában ránk nézve csak az az érdekes, hogy az nem a mondott helyen, hanem Debreczen határában a „Hortobágyon“ történt volna meg.

— **A honvédmenház ügye** a valósulás küszöbén áll. A honvédmenház ügyében kiküldött bizottság elkészité jelentését. E jelentésből a következőket emeljük ki: Eddigelé három helyiség van kiszemelve. Ezek egyike egy 4000 négyszög öl magasságu telek Pesten a közvágóhidon tul, melyre azonban még elobb épiteni kellene; e telek már meg is vétetett. A másik helyiség a gr. Hugonnay-Pacazzi-féle kastély Tétényben mely 56 szobával bir. Ennek ára 80 ezer frt. Az épület rozzant, s a kijavitás és fentartás igen sok pénzbe kerülne. Végül a harmadik az aszódi kastély, az aszódi vasuti állomástól 450 ölnyire, 80 lakrészszel, igen szép nagy folyosókkal, pinczékkel, konyhákkal és minden szükségessel, szép nagy kerttel. E kastély azonnal 200—300 honvédrokkantnak adhatna menedéket, és csak 60,000 forintba kerül. A kikuldöttek azon véleményben vannak, hogy még azon esetben is, ha Pesten egy az aszódihoz minden tekintetben hasonló fekvésü, alkotásu és állapotu kastély állana rendelkezésre, még ez esetben is egy főváros közelében és igy a jelen esetben Aszódon fekvő kastélynak adnának elsőbbséget; mert ugy egészségi, mint kényelmi, valamint gazdasági szempontból hasonlithatlanul több fölénynyel bir a rokkant katonákra nézve egy kies, kellemes városkában való lakás a városi élet fölött, miután az emlitett helyen a honvédek ellátása sokkal jutányosabban eszközölhető, mint a fővárosban. A kiküldöttek meg vannak róla győződve, hogy ha maguk a szenvedő vagy elaggott bajtársak kérdeztetnének meg, 9/10 rész közülök Pest fölött az aszódi, vagy ehez hasonló lakásnak adna elsőbbséget. — A kérdés végleges eldöntése természetesen az országos honvédgyülésnek marad fentartva.

— **Mint a hivatalos herczeg-primási** közlöny irja, a kath. autonomiát szervező gyülés 12 tagu állandó bizottsága, április 30-án Esztergomban a primás elnöklete alatt ülést tartott, melyben megállapittatott azon felterjesztés tartalma, melynek kiséretében az állandó bizottság a szervező gyülés munkálatát, a gyüléstől nyert megbizatásához képest ő Felségének átnyujtani szerencsés leend. Meg vagyunk győződve — jegyzi meg a „P. Napló“ — hogy e küldöttség az alkotmányos fejedelemtől azt a feleletet leend majd „szerencsés“ nyerni, hogy ő Felsége a munkálatot minisztertanácsának s országgyülésének adja ki.

— **A bányatörvényjavaslat** szakbizottsági tárgyalása tegnapelőtt, május 1. kezdetett meg Fest Imre államtitkár elnöklete alatt azon nagy szakbizottságban, melyet a közgazdasági miniszter az uj bányatörvényjavaslat szakértő átvizsgálása végett összehivott, s melyhez az ország összes bányaiparosai kerületenkint választották meg s küldék ki képviselőiket. Elnöklő államtitkár szivélyesen üdvözölvén a tagokat s előadván a szakbizottság feladatát az értekezlet megnyitottnak jelentetett ki, s naponkint 3 órakor délután fogja tartani üléseit, — annak tagjai már a horvátországi küldöttekre való tekintetből is tetszés szerint fogván választhatni az előadási nyelvet.

— **A gömöri iparvasutak** hálózatának kiépitése tárgyában az 1870. évi XXXI. t. cz. által adott engedély az engedélyokmány 6. §-ában megállapitott határidők meg nem tartása folytán megszüntetettnek nyilvánittatván, a minisztérium felhatalmaztatott ezen hálózatnak kiépitését a következő módozatok mellett eszközölni. A minisztérium utasittatik minden azon vasutvonalokra a) az állampálya bánrévei állomásától Feleden át ugyanazon pálya füleki állomásáig, b) a szintén Bánrévétől Rozsnyón át Dobsináig, végre c) egy Felednél az a) alatti vonalból elágazó s Tiszolczig vezető mozdony vasut iránti szükséges intézkedéseket megtenni, a területeket az idevágó törvényes határozatok szerint kisajátitani, az épitést foganatba venni, és azt ezen törvény hatályba lépése napjától számitandó 2 és egy fél év alatt végrehajtani. — A bánrévei és füleki csatlakozási állomásokon kivül legfeljebb 14 közbeeső állomás lesz — e vasuthálózaton felállitandó. A három fent nevezett vasutvonal összesen 20½ mértföldnyi hosszu. E vonalok kiépitésének és üzletképes állapotba helyezésének költségei fedezésére mfldenkint 100,000 frtot vehet igénybe a minisztérium az országos jövedelmekből, és ugyancsak mfldenkint 311,000 ft névértékü 5%-al, kamatozó és 4/5%-al törlesztendő elsőbbségi kötvényeket bocsáthat ki, mely kötvények a magyar osztrák tőzsdéken elárusithatók és jegyezhetők lesznek. Ezen elsőbbségi kötvények kamatai és törlesztési hányada fejében 10,038 o. é. frtot ezüstben biztosit az állam akként, hogy a lejáró kamatszelvények beváltására és a törlesztési hányad fedezésére szükséges összeget, a pályának üzletbe tételéig az épitési alapból fedezendi, az üzletbe tétel után pedig az üzleti költségek levonása után fenmaradó tisztajövedelem fordittatik e czélra, s a mennyiben a tisztajövedelem a fentebbi biztositott összeget el nem érné, a hiányt az állam pótolni tartozik.

— **Bécs miniszterialis köreiből** szivárgott hirek szerint Hohenwarth miniszternek álmát nem igen zavarja javaslatainak sorsa, mert kivéve a Galicziára vonatkozó előterjesztést, nem is fog erőködni, hogy a reichsrathtal elfogadtassa azokat, miután mint egy bécsi lap helyesen megjegyzi, csak is azért készültek, hogy legyenek. A centralisták, kik minden, a landtagoknak adandó engedményt kárhoztatnak, arról vádolják a kabinetet, hogy a szláv-ultramontán reactio tehetetlenségét csak növeli, mig ezek viszont a centralista érdekeknek az autonomia rovására történt legyezgetését veti szemére, s igy a bécsi minisztériumnak a lengyeleken kivül csak egy öröme van, hogy a „Nordd. Allg. Zeitung“ és a „Spen. Zeitung“ kegyét s tetszését megnyerte, mert a berlini két félhivatalos, látva, hogy Hohenwart a németeket mint matyrokat nemsokára Berlinbe üzi, torokszakadtukból zengik a hozsánnát!

— **A román vasuti kötvények tárgyában** melyeket a bukaresti kormány nemzetgazdászati s pénzügyi capacitásai előnyösebbnek tartnak nem fizetni, a hitelezők, a magyar kormány segélyét is igénybe fogják venni. — A Mandl-czég Sopronból ugyan e czélból felhivást tett közzé a hitelezőkhöz, felszólitván azokat, hogy egy, e czélból Andrássyhoz intézendő kérvényt irjanak alá. — A segély nem fog elmaradni s ez rendén is van. Ausztria azonban vajmi nevetségessé teszi magát, midőn a bukaresti kormányt sarokba szoritja, hogy fizessen, de azalatt angol hitelezőit megkárositja s ez eljárás az osztrák magyar papiroknak a londoni tőzsdéről történt kizáratását is eredményezi. — Megérjük még, irja a „Financier“ — hogy Venezuela elnöke a mexikói kormányt leczkézteti!“

— **A „Gazetta Narodowa“**, Grocholszkynak hivatalos lapja azzal lepte meg a világot, hogy megtámadja a Hohenwarth-féle előterjesztést, mint a mely a kormányt de facto absolut hatalommal ruházza fel, még pedig oly mérvben, mely minden egyéb törvényhozási tényező hatáskörét tulszárnyalja s az ellenőrzést nélkülözi. Ugyancsak e lap azt sürgeti, hogy a lengyel klubb elnökévé határozott, politikailag képzett egyén választassék, a ki, miután a lengyel resolutio ez ülésszak alatt nem lesz törvényjavaslat alakjában beterjesztve, azt mint önálló inditványt hozza napirendre. — Grocholszky közlönyéből idézvén e szavakat a jelentőséget tőlük meg nem tagadhatjuk.

Külföld.

Francziaország. Versaillesban a radical balpárt követei egyesülten a következő javaslatot terjesztendik be: „Tekintettel, hogy a városok ép ugy mint a vidék joggal birnak arra, hogy képviseltessenek, és miután a mostani rendszer ezen jogot veszélyezteti, miután a városok képviselői a vidéki nép szavazata által ezen tulajdonságuktól megfosztathatnak, elhatározza a nemzetgyülés, hogy minden 35,000 lakossal biró város egy követet választ, s minden nagyobb város annyit, a hányszor 35,000 lakosa van. — Már e tekintetben alkotmányunk sokkal szabadelvübben rendelkezik, mert mi minden 15,000 ember után választunk városainkban egy képviselőt s e módozat szerint Debreczen csupán egy követ által fogna az országgyülésen képviseltetni.

= A választások az Auvergne departementben conservativ republicanus szellemben ütöttek ki. Picard azt mondá, hogy a beérkezett választási tudósitások még nem teljesek, még is olyanok, hogy a kormány és kamra, valamint az ország azokban megnyugodhatnak.

= Cluseret letétele és elzáratása a commune által helyben hagyatott. Helyébe Rossel lett hadügyi delegalt, s Cecilia az Issy erőd parancsnoka. — Rendzavarások Thiersben (Auvergne) is fordultak elő.

= A nemzetgyülésben az iránt interpelláltatott a hadügyminiszter, hogy a német lapok által franczia tisztek szószegése miatt tett szemrehányások felől tud-e valamit és miként vélekedik a minisztérium e tekintetben? Ha csakugyan fordultak elő a szószegések esetei, ezeket nyilvánosan roszalni kell. Leflo tábornok inopportunnak mondá e kérdést. — A szószegők száma csak korlátolt; a háboru bevégzése után fog majd dönteni e kérdésben a becsületbiróság.

= **Angolország.** A Londonból érkezett legujabb hirek szerint ugy látszik, hogy a Gladstone cabinet végórái közeledn k. Ezen minisztérium, mely a szabadelvü cabinet nevezetet a szó teljes értelmében megérdemelte, áldozata lesz azon ellenmondásoknak, melyek politikája elvei, s a kétlelhetlen körülmények által követelt praxis léteznek. Átalában annak köszönheti bukását, hogy politikája a világ átalános folyásával ellentétben állott.

A Gladstone minisztérium 1868. deczember havában jutott kormányra, miután a Disraeli minisztérium az izr. egyházbillel minoritásban maradt, s a parlament feloszlattatott. Az izr. egyház kérdése, vagyis az izr. államegyház

TÁRCZA.

Az amerikai hölgy.

— Svéd beszély. —

Irta: **Zeissberg Frigyes.**

I.

Az 1858 dik évnek egyik tavaszi napján a Hull kikötőjében horgonyt vetett tömérdek hajót nyaldosó hullámokra a napnak tisztán ragyogó sugárai vetődtek.

A csomagszállitó hajó épen indulóban volt Gothenburg felé. Az utasoknak nagyobb része már a fedélzeten volt s csak kevesen időztek még a rakparton, kik barátaiktól s rokonaiktól buczuztak.

Valamennyi ott veszteglett hajó közül, egy gyönyörü készületü s inkább csak kéjutazásra szánt hajócska vonta az átalános figyelmet magára, mely Sempthon Rikhárd angol tengerészhagynagy tulajdona volt. A gazdag, köztiszteletben álló Sempthon James lordnak a felsőház egykori tagjának fogadott fia volt ez. Az ez időben már aggférfi egyesegyedül e fiának élt; benne látta vidám ifjuságát fölvirulni. Ő is az angol tengerészetnél szolgált hajdanában.

Mintegy husz évvel az előtt az öreg lord nejével együtt egyetlen fiát is elveszité, kinek halála után hosszas utazásra szánta magát, mely utjából hozta magával Rikhardot. Hogy hol vette ő e gyermeket, senki sem tudta; ő maga egy szóval sem tudatá ezt egyetlen emberrel sem. Arról azonban bárki is meggyőződhetett, hogy a gyermekhez kiváló gyöngédséggel viseltetett s fényes nevelésben részesité.

Emlitett kéjhajó — név szerint „Falcon“ — a legkitünőbb vitorlások egyike volt, a minőt a csolnak-egylet fölmutathatott; belső fölszerelés tekintetében sem közelitheté meg csinra es pompára egyetlenegy sem; könnyedséggel, mint valami vizi madár himbálta az magát a hullámok fölött. E hajó elejét kiterjesztett szárnyu sasékité; dereka feketére volt festve, csak párkányán futott végig keskeny aranyos szegély.

A „Falcon“ egy nappal azelőtt érkezett meg francziaországi kéjutazásból Hullba.

Rikhárd nehány baratjának társaságában tevé meg ez utat, kik vele egy angol fregaton együtt szolgáltak, a két évig tartott indiai expeditio alkalmával.

E barátai közé tartozott Emundson Hjalmar svéd tengerészhadnagy, ki két év tartamára szabadságidőt nyert, hogy magát a tengerészetben, külföldi szolgálatban tökélyesbitse. Ép abban az időben, midőn történetünk kezdődik, telt el szabadságideje s Hjalmar ennélfogva utban volt hazája felé.

A gőzös indulásának órája mindinkább közelgett s a rakparton támadt tolongás mindinkább növekedett.

A kéjhajótól egy csolnak suhant ki, mely négy evezőlapátnak gyors müködése mellett mint a fecske röpült a rakpart felé. Hat tengerész tiszt ült abban, kik mindnyájan angol egyenruhát viseltek. Ezeknek egyike, ki a kormányon ült éles arczvonásu, tüzes fekete szemü és szakállu, kis termetü férfi volt, ki folyvást jobb felől ülő szomszédjával beszélgetett, élénk kézmozdulatokkal kisérve szavait. Finom hajlásu orra s egész küllseje ugy, mint modora inkább sejteték meleg délvidéki származását, mint azt, hogy ő ama szigetország hidegvérü gyermeke lenne, melynek nyelvén társalgott és amely atyai jóitevője után hazájává vált. Ez életüde férfi Sempthon Rikhárd volt, a „Falcon“ tulajdonosa.

A tiszt, kivel ő beszélgetett, egészen ellentéte volt; szelid, nyugodt arcza german eredetét árulta el; magas homlokáról minden különösebb gond nélkül fölfelé fésült baja hosszu fürtökben omlott alá; sötétkék szeme mélázva tekintett a távolba, mig szabályosan szép üde ajkain bánatos mosoly játszott. E fiatal ember Emundson Hjalmar volt.

Az, ki Rikhard mellett bal felől foglalt helyet, a tojásdad arczu s vidám kedélyü Byver lord volt.

E középkoru férfit társai rendesen „Lakomás Jakab“-nak nevezték; a jó asztal és a kitünő borok gyöngeit képezték.

A többi tiszt Hjalmarral volt egykoru.

— Óh te ábrándozó! — szólt Rikhard utóbb emlitettnek vallára csapva. Bizony meg az utólsó órákban sem szenteled magadat barátaidnak. Csak beszélek hozzád egyre, és te még csak arra sem méltatsz, hogy meghallgass. Talán megint jegyesedre a kékszemü tündérre gondolsz? Hja, édes Hjalmar, ez nem megy sehogy sem! Majd eleget foglalkozhatnak eszméid vele, ha honodba visszatértél.

— Bocsánat Rikhárd! — válaszolt az álmaiból fölébresztett. — Az áldozat mit tőlem kivánsz nem valami nagy nehézséggel jár. Hiszen én korántsem gondoltam most rá. Amint tudhatod, eljegyeztetésünk nem a benső vonzalom, hanem szülőink mesterkedéseinek eredménye, mert ama lányka minden szeretetreméltósága és kedélyessége mellett sem volt képes soha kőkemény szivemet meglágyitani.

— Kőkemény szived! — kiálta föl Rikhárd kaczagva. — Az afféle ábrándozó a minő te vagy nem lehet kőszivü; ilyesmi csak a hozzám hasonló természetüeknél észlelhető, kik czéltalanul bolyganak tova az élet ösvényén, habár tizennyolcz éves koruk óta minden holdteltével ujabb szerelem támad fel kebelükben. De hát mire gondoltál akkor, midőn a távol kékjébe meresztéd szemedet, anélkül, hogy ama hathatós érveimre figyeltél volna, melyeket fölhoztam annak bizonyitására, mily balgaság, neked tengerésznek gőzösön utaznod.

— Mire gondoltam? Drága hazámra, az egyetlen kedvesre, melyért rajongok, s az egyetlen, a melyet örökre szeretni fogok.

És szeme ragyogott, arcza lángolt, midőn ezt mondá.

— Bravo! bravo! — kiáltának föl a bajtársak.

— Bravissino! — vágott közbe Rikhárd. Én jót állok neked arról, hogy ha az én Falconom teljes futásában van, ezekkel az átkozott gőzparipákkal versenyt halad s még hamarább haza röpit kedvesedhez. A szél kedvező; épen északnyugotról fúj: szabadságidőnkből kitelik még, hogy a „Falcon“ non haza szállithassunk. Csak bele kell egyezned s azonnal visszatérünk s fölvonjuk a vitorlákat

— Jó lesz biz az! — kiáltának egyszerre föl mindnyajan. — Szállitsuk haza Hjalmart.

— Köszönöm szives barátságodat kedves Rikhárd s fogadjátok ti is hálámat bajtársak! De en nem akarom, s nem változtathatom meg azt a tervet, hogy gőzösön utazom, habár mindnyájatoknak, s különösen Rikhardnak nagy köszönettel tartozom, és nem is tudom, mikép hálálhatom meg valaha szives vendégszeretetedet, és mindazt, mit irányomban tettél. —

— Azt te azonnal meghálálhatod; de én nagy árát szabom annak, oly árát, melyet legtöbbre becsülök.

— Mi lehet az? Szólj, mit kivánsz tőlem?

— Sirig tartó barátságot! — válaszolt Rikhárd komolyan, miközben kezét nyujtá.

— Azt már biztositád magadnak, s nem is mulik az el életem fogytáig.

Hjalmar ezzel szivélyesen szoritá meg az oda nyujtott kezet.

— Nos tehát utazzál egyedül, ha épen eltökélt szándékod. Azonban igéretet teszek neked, hogy majd máskor elröpülök „Falcon“-ommal hazádba, hogy meglássam valóban oly szép-e az, mint nekem gyakran rajzolád; sőt ha szolgálati időnkből telik, mindnyájan egyszerre teszünk nálad látogatást. Nemde bajtársak?

— Kétségkivül! — kiálták egyszerre.

— Én „Falcon“-ra esküszöm . . . .

Byver nem végezhette be szavait, mert e pillanatban ütközött a gyors futamában levő sajka a parthoz.

— Hahaha! — kaczagott föl Byver. Hat tiszt egy csónakban és nincs egyetlenegy kormányos!

— A Hjalmar iránti barátság mindent feledtetett velem, — mentegette magát Rikhárd.

Tréfálva és nevetgélve hagyták a férfiak a csónakot el s a gőzös felé irányozták lépteiket.

— Nézz csak oda Rikhárd! Már most magam is hinni kezdem, hogy ez az ördöngős ficzkó sejtett valamit, — szólt Byver, a gőzhajó felé mutatva.

— Mit értesz te az alatt, kedves Jakab? — kérdé Hjalmar.

— Hat nincs szemed? Valóban kedves nem lenne társul szegődni hozzád.

— Nos, mit vettél észre?

— Bajtárs, te nem jó őr lennél az árboczkosárban. Hát nem látod azt a feketeruhás, elfátyolozott arczu hölgyet, ki ép most száll be a kinyujtott deszkán a hajóba?

— Nos, — és aztán?

— És aztán? . . Oh te kőszivü! Hát nem vagy képes kissé elmélkedni? Hiszen elfátyolozott magános hölgyek mindig érdekes utitársak szoktak lenni.

— Te soha sem tagadod meg természetedet, mihelyt szárazra lépsz.

— De nézzétek csak! — folytatá Byver. — Hát látott-e már valaki oly ostoba ficzkókat, mint az a két teherhordó ott a hajóba vezető padlón! Nem térnek ki a hölgy elől . . . Már is ingadozik! Isten bizony, még beesik a vizbe!

A rémület egy felkiáltása zugott föl a tömegben. Senki sem sietett a szerencsétlen hölgy segélyére. Nehány pillanatig föntlebegett a vizen s azután ismét a mélységben tünt el.

— Félre az utból! — kiálta egy tiszt a bámész csoportra s előretörve, beveté magát a vizbe, közvetlenül ott hol a hölgy a tengerbe zuhant.

Sem ő sem a hölgy nem jöttek felszinre. Mély csönd uralgott nehány másodperczig, mely idő alatt a rakparton, hol előbb oly zaj volt, a falevél hullásának neszét is meglehetett volna hallani.

Egyszerre egy kar emelkedett a viz tükréből, azután a fiatal tiszt feje, ki a másik karjában a mentett hölgyet tartja átölelve.

A rakpartról egy kötelet vetének neki a vizbe, melyet megragadva, mindaddig várt, mig egy másik kötelet nem dobtak, melyet legott a hölgy derekához erősitett. Mig baljával a kötelet fogta, jobbjával a hölgyet tartá fönn, mig a matrózok mindkettőjöket partra vonhatták.

(Folytatása következik.)

megszüntetése volt azon emeltyü, a melylyel a Dizraeli miniszterium elmozdittatott, s egyszersmind a hágcsó, melyen a szabadelvü párt kormányra jutott. Az elrendelt uj választások határozottan az ellenzék javára ütöttek ki, és Disraeli az ország ezen nyilatkozta által kényszeritve lett lelépni a térről. Ez által az uj cabinet álláspontja is körvonalozva volt, s az egy törvényjavaslattal lépett fel, mely által az izr. államegyház eltöröltetett, s ennek jövedelmei közczélokra rendeltettek. E kérdés, bár azt a felsőház ellenezte, szabadelvü irányban oldatott meg, s a Gladstone Bright miniszterium létezésének jogosultságát a legfényesebb módon bebizonyitotta.

E miniszterium más irányban is oly munkásságot fejtett ki, mely a continensen uralgó politikával teljesen ellenkez-tt. Igy politikája alapelvének azt nyilvánitotta, hogy a kormánynak kötelessége az országadó terhét, nevezetesen azon nyomást, melyet azok főleg a népség alsóbb osztályára gyakorolnak, az indirect adók lassankinti eltörlése által beszüntetni, s a cabinet elhatározta, hogy bár minő legyen a continens politikája, ugy a százazföldi mint s tengeri angol hadsereget tetemesen lejebb szállitja. Az első lépés az irányban, a gyarmatokban levő csapatok számának lejebb szállitása volt, s kimondatott, hogy a királyi csapatok 2—3 év alatt mind visszavonatnak a gyarmatokból, s azoknak magoknak lesz kötelessége védelmükről gondoskodni. (Folytatjuk.)

UJDONSAGOK.

* **A lelkészválasztást** illetőleg, az egyháztanács által megállapitott eljárási szabályok kivitele tárgyában tegnap a választás vezetésével megbizott küldöttség ülést tartott, s a végrehajtás mikéntére nézve elrendezte a teendőket. Ujat e tárgyban, a választási módozatokra vonatkozólag, egyebet nem mondhatunk, mint azt, hogy a választás napján május 14-én a reggeli isteni tisztelet 8 órakor kezdődik, s ennek végződésével azonnal kezdetét veszi a választás. — Most már azt is nyilvánosságra hozhatjuk, hogy az átalános óhajtás és közhangulat szerint Könyves Tóth Mihály valószinüleg szavazás nélkül egyhangulag fog megválasztatni. Némethy Lajos b.-ujfalui lelkész, ki több oldalról felhiva volt a jelöltek közé lépni, mihelyt megtudta, hogy K. Tóth Mihály elválasztatása szóba hozatott, bizalmasan, de határozottan kinyilatkoztatta, mikép K. Tóth Mihálynak egyhangulag megválasztását föllépésével nemcsak gátolni nem akarja, sőt véleménye szerint is erkölcsi kötelessége a debreczeni hiveknek, a nevezett derék lelkészt, ki szabadelvüségének s honszerelmének oly sok áldozatot hozott s a közügyért oly sokat szenvedett, — uj választás által visszaállitani. — Legujabb hirek szerint Tóth Sámuel tanár is visszalépett. E két jeles férfiu önmegtagadása mindenesetre kellő méltatást érdemel, s nem hiszünk véteni szerénységök ellen, ha ezirányban tanusitott eljárásukat nyilvánosságra hozzuk. — Több jelöltről még eddig nem hallottunk. — Ugy értesültünk, hogy K. Tóth Mihályt Komlóssy Imre fogja ajánlatba hozni a választáskor. — Igy minden jel oda mutat, hogy K. Tóth Mihály folyó hó 14-én már egyhangulag megválasztott debreczeni lelkész leend! — Midőn ezt jelezzük, csak a közvélemény nyilatkozatának adunk kifejezést!

* **Ref. segédlelkészül** az eltávozó Zsigmond Sándor helyett, Nagy József lelkész maga mellé Biky Károlyt iskolánk volt kitünő növendékét választá.

* **A szoktató iskola** a ref. fötanoda épületében igen népessé gyült fel, eddig 120 növendéke van; tanitóul a hittanszak 3-ad éves hallgatója Pápai Pál választatott. Ez ügyre nézve illetékes helyről vett tudósitás után értesitjük a szülőket, hogy ez iskolába a tanulók még csak e hét folyamában vétetnek fel.

* **Ma van e szinidényben** az utolsó előadás Szinészeink a „Boissy boszorkányok"-kal bucsuznak el tőlünk, s kelnek holnap vándorutjokra. Visszatérésük az idén aligha valamivel korábban nem történik, ha ugyan a Csokonai szobor leleplezéséből az őszszel lesz valami, mert ez esetben a leleplezési ünnepély alkalmára már vissza fognak jönni.

* **Távozó szinészeink** előhirnökeiül ma indittatott utnak szinházunk több diszlete. Nem vagyunk ellene annak, hogy társulatunk előadásai N-Váradon szép diszleteink által érdekesittessenek; azonban önkénytelenül eszünkbe jut, valahányszor a diszletekkel halmozott társzekereket a vasuthoz indulni látjuk, hogy meddig lesz ez még ugy, mert tagadhatlan, hogy a diszletek, melyek tekintélyes tőkét képviselnek, a minden évben történő át és visszaköltöztetés által igen nagy romlásnak vannak kitéve. Legalább reméljük, hogy az elszállitásnál a kellő felügyelet, s kimélet nem hiányzik.

* **Blaháné helyére** eddig még nem szerződtettek senkit, legalább tudtunkkal nem. Kiváncsiak vagyunk, vajon az idén is oly titokban történnek-e szerződtetések, mint a porosz hadvezérlet hadi tervei, csak hogy aztán a titkos szerződtetések győzelemre vezessék az intendaturát. Különben, hogy Blaháné helye betöltése menyire érdekli a közönséget, az az alábbi beküldetettből is kitetszik.

* **Beküldetett.** A szinházi intendantura, mint hirlik Blaháné helyét ugy szándékozik betölteni, hogy a „nagyherczegnő" és „Boulette" uszályaiba valamely már ugy is készletben levő és ennélfogva külön fizetést nem okozó tagot szándékozik dugni, mint ez hasonló alkalommal a primadonna állomással egy izben már megtörtént. — A takarékosság igen szép erény, csakhogy nem mindig van helyén. — És félre téve azt, hogy szinházunk nem valami üzleti vállalat, melynek vagyontakaritás a feladata; hanem a közönség müvelődése mellett annak mulattatása is: ily takarékossági viszketegből még pazarlás is lehet, t. i. az előfizetők és átalában a szinházlátogatók kedve és hozzájárulásának elpazarolása, és szülhet a roszul tervelt csekély megtakaritás egy — nézetünk szerint — ki nem maradható nagy deficitet. — Még van idő. Helyén lesz, hogy az intendatura még egyszer, és helyesebben számoljon. (B—k.)

* **A rendőrségnél** az ezen év első évnegyedében 24 ut- és menetlevél, 39 tartózkodási jegy, 20 munkakönyv és 221 cselédkönyv állittatott ki városunkban.

* **Jótékonysorsjáték.** A Magyarországon élő s müködő zenemüvészek segélyegylete, melynek emberbaráti czélja: a sorscsapás, betegség s más földi nyomor által sujtott hazai zenemüvészeket, azok özvegyeit, árváit véginségükben segélyezni s támogatni; alaptőkéjének növelésére a m. kir. pénzügyministerium engedélye folytán sorsjátékot rendez 100 nyereménynyel. Összes érték 6000 frt; főnyeremény egy 300 frt értékü pompás ezüst készlet. A közönséghez intézett „Felhivás és kérelem"-en gr. Karácsonyi Guidó egyleti pártfogó, Bartay Ede egyleti elnök, Ábrányi Kornél egyleti titkár s Sztupa György neve olvasható. Az elárusitott sorsjegyek után járó pénz vagy az elnem árusitott sorsjegyek oct. 1 sejéig a kezelő pénztárnokhoz okvetlen beküldendők. A jótékonyczélu sorsjátékot ajánljuk a közönség figyelmébe.

* **Lapunk 86-ik számában irtuk,** hogy a pandurjaink számára való Werndl féle fegyverek, s az azokhoz szükséges töltények legközelebb már megérkeznek. Az erről szóló ujdonságot most még a következőkkel pótoljuk s egészitjük ki, mik ez ügyben minden féreértést elháritanak. A m. kir. honvédelmi ministeriumhoz a belügyministerium megkeresést intézett hogy a Werndl karabély számára rendszeresitett töltények a közbiztonsági közegek számára a honvédség készleteiből szolgáltassék ki, az illető megyék, vidékek, városok saját pénztáraiból történendő ártérités mellett. E megkeresés folytán a m. kir. honvédelmi ministerium által a fegyverátvételi bizottságnak meghagyatott, hogy ily töltényeket a hatóságok megkeresésére az illető honvédzászlóaljak közvetitésével kiszolgáltasson, és pedig egész rakaszonkint. Egy rakaszban van 1980 db. töltény s ára 97 f 24 kr., igy tehát egy töltény nem 4 krba, mint mult tudósitásunkban irva volt, hanem $4\frac{9}{10}$ krba kerül, mi minednesetre a magángyárakból vásárolható töltények árához képest jutányosnak nevezhető.

* **A szabadba!** Ez lesz most már a jelszó, a midőn a szinielőadások megszokott gyönyöreit nélkülöznünk kell. A szabadba, szabadba, mondanánk mi is, azonban városunk e tekintetben, — a nyilvános mulató helyeket értve, — igen mostohán van ellátva. Az egyetlen nagyerdőn kivül valóban nincs kirándulási helyünk, hol a szép természetet, az üde léget élvezhetnők, s ez is oly szüken van ellátva a kirándulók befogadására szükséges helyiségekkel, hogy a förd ház bövitésének szüksége napról napra érezhetőbb lesz. Kellemetlen a nagyerdőre való kirándulásoknál azon körülmény, hogy estenden, a hazafele jövetel, csaknem egy értelmü a pornyeléssel, mert a hazatérő csorda, csürhe mindennap oly hatalmas porfelleget ver fel, hogy azoktól néha alig lehet 10 lépésnyire ellátni. Csodáljuk, hogy a népkert, mely délutáni s esteli sétákra oly igen alkalmas, s közel levő helyiség, mért nem láttatik el egy nyári vendéglővel, mely mig egyfelől bizonyosan nem csekély haszonbért hajtana a városnak, másfelől a közönségnek igen nagy kényelmére szolgálna. A népkertben felállitandó nyári mulatóhely ügyére még visszatérendünk.

* **Csak jó minekünk a mi szemeinkkel nézni a napot,** igy gondolkodhatott azon polgártárs is, ki tegnap, udvarán levő kutjából hangosan kiabált segitségért, hogy szabaditsák ki. A háziak aztán a kuthoz szaladva, gazduramat, kinek nevét ezuttal a család iránti tekintetből elhallgatjuk, a kutban lent, nem messze a viz felszinétől, a kut téglafalába kapaszkodva találták. A polgártárs ugyanis nem a legbékésebb házi életet éli, s öngyilkossági szándokkal rá akart ijeszteni nejére, s lemászott nagy ügygyel bajjal a kutba, de közel levén a veszedelemhez, felébredt benne a vágy, minél előbb feljutni oda, hol ha néha bosszuság és keserüség homályositják is el a házasélet egét, de néha szép nap is virul, s ha elvétve is, de kinálkoznak örömek, melyeket a kut fenekén tudtunkkal bizonyosan még senki nem keresett, de ha keresett volna is, soha nem talált fel. Lenyujtották aztán a kutostort, s mondák neki, hogy hágjon bele. De a bátor férfiu remegni kezdett, hogy hátha az vele valahogy leszakad s csak nagy biztatásra, s miután megigérték neki, hogy kiméletesen és vigyázattal huzzák fel, kapaszkodott a mentő kutostorba, s pár perez mulva kint volt a siralomnak önmaga által keresett verméből. — Az eset minden szomoru eshetősége mellett is átalános derültséget okozott a szomszédságnál, s mi részünkről elhisszük, hogy a polgártársnak elég volt egyszer a kutba mászást ijesztgetésül megkisérteni, csakhogy kiszabadulhatott, nem kivánkozik oda vissza többé.

Országgyülési tudósitás.

A főrendi-ház ülése május 1.

Elnök Majláth Gy. 1/4 12 órakor nyitja meg az ülést.

A kormány részéről jelen van Tóth Vilmos, Szlávy, Gorove.

A tegnapi ülés jegyzőkönyve hitelesittetik.

Következik a napirend: a községi tvjavaslat folytatólsgos tárgyalása. A jogyügyi bizottsághoz utasitott és a tegnapi ülésben fentartott két szakasz (8. 16.) körül az előbbi az eredeti szerkezet szerint, az utóbbi pedig a bizottmánynak egy kis módositásával fogadtatott el.

Ezután elnök bejelenti Samassa József szepesi püspök megbizó levelét, az igazoló bizottsághoz utasittatik.

Nyáry Gyula br. olvassa a tvjavaslat szakaszait 87-től 100 §-ig; melyek vita és módositás nélkül fogadtatnak el.

Csáky Gyula gr. Olvassa tovább a §§-kat 100 tól 124-ig, mely utóbbira nézve

Cziráky János gr. azon módositást teszi, hogy „a lelkészek az egyházak által megállapitott fizetésök után nem fizetnek községi adót." Azonban ez elvettetvén, elfogadtatott a belügyér azon módositása, mely szerint, „nem fizetnek a lelkészek az egyház által megállapitott s illetőleg annak dijalapján kitett javadalmazás után."

Észrevétel tétetett még a 129-ik §-ra; ebből, hogy „a rendezett tanácsu városok számadása is minden esetben felülvizsgálatra a törv. hatóság elé terjesztessék" — az „esetben" szó kihagyatott. Ezzel a községi tjavaslat elfogadtatott. Más érdekes tárgy ez ülésen nem fordult elő.

Fővárosi értesitő.

** A m. t. akademia nyelvtudományi osztályának közelebb tartott ülésében Hunfalvi Pál jelentést tett a „nyelvtudományi közlemények" legujabb — tizedik — kötetének első füzetéről, mely után Ballagi Mór Goldzieher Ignácznak; Vámbéri tanitványának ily czimü értekezését olvasta fel: a hetes szám az araboknál Ballagi csak egyes részleteket olvasott fel a terjedelmes munkából s aztán — több tárgy nem lévén, az ülés feloszlott.

** A pesti jótékony női bazár május hó 6-kán d. e. 11 órakor fog megnyittatni.

** Az olasz idényre rosz idő jár; az eddigi deficitek a 3000 frtot már tulhaladják, ugyan hova növik még ki magukat?!

** A nemz. képcsarnok-egylet, mely a muzeum képtárának gyarapitására alakult, elhatározta, hogy az idén b. Eötvös J. arczképét festeti le a muzeum számára. Munkácsinál pedig egy nagyobb magyar népéletet ábrázoló festeményt rendel meg.

** A Margitszigetet sokan üdvözölték május elsején, midőn először nyitották meg a közönségnek. A borus, és (délután) szeles idő daczára igen nagy volt a szigetet látogatók száma. A fürdőház már majdnem egészen elkészült, s mind külső csinja, mind belső berendezése méltán megnyerte a közönség tetszését, mely a folyton dolgozó munkások nem kis boszuságára tömegesen járt, kelt az épületben. A parkirozás szintén óriási léptekkel halad s most már a Margitsziget bátran mondható, a főváros legszebb sétahelyei egyikének.

Belföldi hirek.

*** Gyászhir. Körössy Sándor, Nagyvárad főbirája 50 éves korában mult hó 30-án elhunyt; temetése tegnap délután tartatott meg, a kellemetlen idő daczára is igen szép számmal jelent meg a közönség. A városházán gyászlobogó jelzé a veszteséget. Béke hamvainak!

*** A keleti vasuton ismét baj van; a hires sztánai töltés, mely 18 öl magas, lesüpedt, s az utasok gyalogolnak e helyen, csak ugy mehetnek tovább.

*** Kolozsvárra is bevezetik a gázvilágot; a szinházban már a jövő októberben gázzal világitnak.

*** Tokajban a sárospataki ref. főiskolai ének és zenekar a „mügyüjtemény" javára hangversenyt rendez.

*** Sopronban Csöndes nevelőintézetében mintegy 100 gyermek van katonailag felszerelve, s a hadgyakorlat rendes tantárgy. Éljen a kis „gyermek-honvédség!"

*** A békési dalegylet választmánya még a nyár folyamában tartandó vidéki dalünnepély eszközlését vette czélba, s mint erre legalkalmasabb helyiséget B. Csabát véleményezi kitüzetni. Ez ügyben az inditványozó dalegylet fölkéri a vidék hasonczélu társulatait, hogy sziveskedjenek vele tudatni; pártolják-e ez inditványt, s óhajtanak-e tevőleges részt venni ez ünnepélyen? Mi is szerencsés eszmének tartjuk ezt, mely csak sikeres hatással lehet a hazai dalügyre, s óhajtjuk, hogy létesüljön.

*** Az alföld-fiumei vaspályának csaba-nagyváradi vonalrésze—ujabb hir szerint — julius közepe táján adatik át a közforgalomnak.

*** Hires tenorista — inspe. A „Jászkunság" irja: Egy szabó inas van Jászbarényben, ki midőn mestere elküldi valahová, az utczán a legszebb dalokat szokta énekelni. A fiu, ki 12—13 éves lehet, gyönyörü tenor hanggal rendelkezik, minőt — bár változásban van most — ritkán hallani. Ha némely ur találkozik vele, ad neki egy hatost, hogy csak daloljon, — a fiu dalol s nagy terjü hangja magára vonja mindenki figyelmét. Tudjuk, hogy több jeles énekesünk — mint például boldogult Füredink is — először kézmüves inas volt s csak azután képezte magát, midőn szép hangjáért pártolásra talált. E szabó inasról is azt halljuk, hogy párfogóra talált Scopian Sándor urban, ki bevárja, mig a fiu 15-ik évét eléri s ha hangja nem romlik, képeztetni fogja a szini pályára. A fiu csinos termetü, eleven s ha kedvező esetben a dalmüvészet részére megmentetik, nagy nyereség lesz.

*** Egy igazi apa. Nagy sajnálatot keltett a Kolozsvárt nemrég elhunyt Benedek István joghallgató halálesete. A szép reményekre jogositó ifju embert, ki jeles tehetségével és vasszorgalmával kivivta tanárai és társai nagyrabecsülését, a tulságos erőmegfeszités ölte meg. Most ez eset alkalmából irja a „M. P.:". A szegény apa, a ki fiát eltemetvén, házát látta a lángok martalékává lenni, megtört szivvel a nyomorba szállott alá és szava szerint „a sir szélén állva, nincsen kunyhója, a melyben halála esetére családját elhelyezze." A borzasztó csapások közepette mit tett ez az apa? Avval a pénzzel, a melyet elhunyt fia a neki osztott iskolai jutalmakból gyüjtött s a melyet az apa erejéhez képest szaporitott, 160 frtnyi alapitványt tett a kolozsvári reform. főtanodánál oly czélból, hogy az alapitvány kamatai fia nevében minden évben a VI osztály legerkölcsebb tanulójának adassanak ki. Ez a példás atya Benedek Sándor nagy-kapusi ref. pap.

*** (Rövid hirek.) A Garay-szobor költségeinek fedezésére Tolnamegye közönségét igen lelkes szavakban hivja fel egy szegszárdi polgár. — A pozsonyi lóversenyek m. 27-én igen sikerülten mentek végbe. — Tasádfőn (Bihar) egy nőt az elöljáróság meztelen kötött ki, mivel tiltott viszonyban élt. Biz ez barbárság. — N. Váradon a megye börtönében a derék alispán Gozmann János vizsgálatot tartott, s ott minden a legjobb rendben találtatott. — A kolosmegyei törvényszék előtt közelébb 113 és 130 éves tanuk állottak.— Erdélyben a honvédséghez 1885-en soroztattak.—Nagyváradon a „szent" Józsefintézet növendékei közt fenállott „önképző társulatot" — a mint a „Nagyvárad" irja — a tanárok betiltották. — Gyulán egy férjes nő 6 évre lépett polgári szerződésre egy ifjuval, akkor ujra szerződhetnek, ha tetszik. Marosszéken hó boritja a hegyeket. — Cassanova állatszeliditő M. Vásárhelyen van. — A bihari esperestet illetőleg N.-Várad Papp Károly püspöki lelkészre szavazott. — Parádon a jövő hó elsőjén nyittatik meg a fördő. — Diószegen e hó 12-én fog kisérlet tétetni a Paget féle ekékkel. — Miskolczon József főherczeg egy nagy sima gyapjus gubát vett 18 frtért; egy atyafin látta e viseletet s megszerette. — Rimaszombaton a felnőttek oktatása megkezdetett.

Délutáni posta.

— München, máj. 2. A király és Lutz állmügyér ide visszaváratnak, hogy a mindig égetőbbé való valláskérdest beható tanácskozás alá vegyék.

— Páris, máj. 2. A lapok közlik, hogy a commune a jóléti bizottság alakitását 45 szavazattal 23 ellenében elfogadta.

— Páris, máj. 2. A commune egy jóléti bizottságot nevezett ki, melynek tagjai a következők: Arnaud, Meillet, Ranvier, Pyat és Girardin — Cluseret tanusitott hanyagsága és mulasztásai miatt, melyek Issy erőd birtokát kompromittálják, elfogatott.

— Páris, május 2. Delescluze elfogatott; a felkelők Issy falut ismét megszállották; a versaillesiak ujabb ütegeket állitottak fel Pont-du Jour ellen; a csatározások egész vonalon folyvást tartanak. Dombrowski Neuillyt megadásra hivta fel.

— Versailles, május 2. Vinoy tbnk csapatai ostrommal vették be a clamarti pályaudvart és az issy-i kastélyt, mi által az Issy erőd teljesen körülzárolva van.

— Bécs, május 2. Ma 600 orvosnövendék tüntetett a vizsgáló biztosul kinevezett Karsten tanár ellen s elbocsátását sürgeti, sőt a tanár urat tényleg bántalmazta is.

— London, május 2. A német győzelmi ünnep a német szövetségi követ résztvevése mellett fényesen ment végbe, mintegy kétezren vettek benne részt.

— London máj. 1. A nemzetközi kiállitás ma megnyittatott a walesi herczeg által.

— Athen, máj. 1. A marathoni ügyben a zártárgyalás kezdetét vette. — A kamara a pénzügyér által eléterjesztett tjavaslatot vette tárgyalás alá, mely szerint Attikában a Loueion hegység erdői államtulajdonul nyilvánitandók.

A „Debreczen" eredeti

MAGÁNTÁVIRATAI.

= Páris, május 2. A commune titkos ülésében szó volt arról, hogy Cluseret és Megy agyonlövessenek. A versaillesi tüzérség megkezdte Issy erőd lövetését.

= Versailles, május 2. Picard miniszter valóknak bizonyitja a nemzetgyülésen a kormány hadserege által kivivott előnyöket.

= Brüssel, május 2. Az „Ind. belge" jelenti Párisból, hogy Delescluse hasonlóképen elfogatott. A commune utólsó ülésében csak 22 tag szavazott Páris capitulatiója ellen.

= Konstantinápoly, május 2. A visszatérő basa az egyiptomi alkirálytól megnyugtató feleletet hozott magával.

KÖZGAZDÁSZAT.

(e) Debreczen, máj. 3. Piaczunkra a mai napa szó teljes értelmében semmiféle életnemü sem hozatott, a tegnapi hetivásár alkalmával alsó felső piaczi árak következők, köblönként buza 8.80, 9.20, kétszeres 6.20, 6.60, rozs 5.60, 5.90 árpa 3.60, 3.90, zab 3.60, 4.—, tengeri 4.80, 5.20, köles 4.60, 5.—, köles-kása 9.—, 1 zsák burgonya 2.—, 1 mázsa szalonna 26.—, 28.—, 1 mázsa háj 30—32 frt.

A baromvásár meglehetős élénk volt, de inkább adatott el mint szarvasmarha.

Az idő folytonosan nedves, s hüs, még több esőre mutat, határainkon a lentebb fekvő szántóföldeinken nagy vizállások vannak; a mostani nedves idő a cserebogarak pusztitására legalkalmatosabb.

— Keglevich-sorsjegyek. A tegnap történt Keglevich-féle sorsjegy huzáson következő számok voltak nyertesek: 39,727 szám 10,000 forintot, 57,042 — 1500 forintot, 47,079 és 1097 — 500 forintot, 3472, 44,036 és 27109 két-két száz forintot. 5421, 13,095, 23,611, 53,421, és 40,945, — 100 forintot, 27,971, 39,984, 42,602, 45,073, 46,677 és 66,846 — ötven forintot.

— Bécs, május 1. Az 1860-ki sorsjegyek mai huzaásának eredménye:

Sorozat	szám	nyer frtot.
13660	4	300,000
5664	14	50,000
7054	17	25,000
8221	11	10,000
13453	4	10,000

Nyilt tér.

A m. k. keleti vasut menetrende.

N.-Várad—Kolozsvár.

N. Várad indul 4.40 d. u. — 4.48 reggel.
Kolozsvár érk. 10.28 este — 1.54 d. u.

Kolozsvár—N.-Várad.

Kolozsvár indul 4.45 regg. — 10.51 d. e.
N.-Várad érk. 10.37 d. e. — 8.12 este.

Kiadó lakosztályok.

Nagy-mester utczán az 1240-ik sz. alatti háznál két lakosztály, kiadó melynek elseje az utczára esik, s tartalmaz 3 szobát, konyhát, kamarát; másodika pedig két szobát, konyhát, kamarát s egy istállót. Megjegyzendő, hogy az utczai lakhoz kert is járul. Ezen lakosztályok folyó évi pünköstől kezdve kiadók; értekezhetni a bentlakó háztulajdonossal.

179 2—3

Hirdetés.

Szép leánderek eladók

hatvan utczán 1572. sz. a.

Kaszálóeladás.

A Fancsikán 6 régi boglyás kaszáló szabadkézből minden órán örök áron eladó.

Értekezhetni a tulajdonos **Csicsó Lajossal**

176 2=3 Hatvan utcza 3408-ik sz. a.

Tàvirati tudósitás

a bécsi tőzsdéről május 3-ról.

Arany . . 5 frt 89 kr. | Ezüst . . 122 frt 50 kr

Felelős szerk. és kiadótulajdonos: **OLAH KAROLY**

HIRDETÉSEK.

Árverési hirdetés.

A debreczeni királyi váltótörvényszéknek 1871. évi april hó 24-én 2881. szám alatt kelt végzése folytán ezennel közhirré tétetik, mikép Kopócsi Kis Mária mint felperes részére Gajzágó László mint alperestől 2200 frt. = kr váltói tartozás s járulékai erejéig lefoglalt ingóságok, nevezetesen bőrnemüek s butorok nevezet alperesnek helybeli boltjában és lakásán folyó év május hó 5 napján d. e. 9 órakor nyilvános árverés utján készpénz fizetés mellett el fognak adatni. — Mire a venni kivánók meg hivatnak.

Debreczen april hó 27. 1871.

Mocsi József

180 3—3 váltótörvszéki kiküldött végrehajtó

Pályázat

egy gazdatiszti állomásra mely ez év Julius 1-én betöltendő, következő évi fizetéssel készpénz: 240 frt. az az kétszáz negyven forint, — buza 8 mérő, gabona 24 mérő, főzelék 2 mérő, zab 12 mérő, kukoricza 16 mérő, 1 mázsa só. Egy ló, egy borjas tehén, és két kocza 12 malaczczal az urasági nyájbani tartása; — tiszta pénzjövedelem 5%. — 183 1—?

Kik ezen állásra pályázni kivánnak, ha lehet netalán az állás elfoglalásánál 200 frt. cautio letétele mellett, személyesen vagy postán forduljanak L. L. tulajdonoshoz, Szatmármegye up. Piskolt, Reszegén.

Haszonbéri hirdetmény.

A Mgos Sz. Jobb apátsági uradalom részéről közhirré tétetik, miszerint az uradalmi Sz. Jobbi, Csohaji és Sárszegi kisebb kir. haszonvételek (Regale) az 1872. év január 1-ső napjától kezdve, három egymás után következő évekre Sz. Jobbon f. é. május 14-ikén zárt levélbeli ajánlatok (offerte) utján a legtöbbet igérőnek haszonbérbe fognak adatni. 178 3—3

A bérleti feltételek Sz. Jobbon a tiszttartóságnál előlegesen is megtudhatók a bérleni szándékozók ajánlati leveleiket kellő biztositékkal ellátni kéretnek.

Kelt, Sz. Jobbon apr. 25-én 1871.

A tiszttartóság.

Egy jó ügy igazhü elismerése.

Egy jó ügy t. i. az ismert és hires ANATHERIN FOGPÉPET illeti, a melyet Bécsben, Bognergasse 2. sz. a. fogorvos dr. POPP J. G. ur késziti, a kinek többi fogszerei: Anatherin Szájviz, fogpor általában rendkivüli előnyökkel tünnek ki. Ezt az Anatherin fogpépet én magam gyakran megvizsgáltam, és sok fogbetegnél, a kik e pépet használták szemléltem, hogy annak hatásai igen kitünők, s hogy lehet az gondos szemlélődéseim és tapasztalataim szerint, minden más fogpép lett, minden tekintetben előnynyel bir. Ez a fogpép különösen pedig a legjelesebb fogtisztitó szert, úgyszóban a legelkerülhetlenebb gyógyszerekkel egy fokon áll; mert a fogak alapos tisztitást legjobb szer szoknak odvasság elleni megvédésére és szuvas fogak rosz emésztést és táplálást okoznak, nem is tekintve a rettenetes és kinos fogfájást, melyet rosz fogak szülnek. Az igazság szerint kell tehát elismerni, hogy az Anatherin fogpép dr. POPP urtól Bécsben, minden más hasonló szer ajánlható, a mit ezzennel nevem aláirásával és szokott pecsétemmel bizonyitják és elismerek, dr. Popp urnak szabadságot engedvén, hogy ezen ép oly igazhü mint részrehajlatlan elismervényt tetszés szerint használjon fel.

Berlin. (P, H.) dr. Müller János ,s. k., gyógyászati tanácsos.

12 1—3

Kapható Debreczenben: **Szepessy Antal** norinbergi s diszáru kereskedésében, **Borsos és Rothschnek** gyógyszertárában **Csanak József** füszerkereskedésében; Nagyváradon; Janky Antal, Huzella A., Knorr uraknál; Nagy-Károlyban: Jelentik gyósz.; Nyiregyházán: Rreich és Pavlovits uraknál; Böszörményben: „Lányi M., Nagy-Bányán: Pap S. gyógysz.; Szinyérváralján Gerber gyógysz.: Somlyón Ruszka I. és társa; Tokajban: Kröczer A.; S.-A-Ujhelyen: Reichard testv. és Deutsch János; Török.-Sz.-Miklóson; Mikó M. Szolnokon; Hrapszky A.; Kecskeméten Machleig gyógyszertárában.

Debreczen, 1871. Nyomatott Telegdi L. betüivel. (Széchenyi-utcza 1814. sz. a.)